

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Перший крок у науку»

ЛІТЕРАТУРА

1. Цільова комплексна програма "Фізичне виховання - здоров'я нації". - К., 1998.
2. Інструктивний лист міністерства освіти України від 19 квітня 1996 р. №1/11-637 "Про організацію занять з фізичного виховання у вищих навчальних закладах України".
3. Гилев Г.А. Необходимость реформирования физкультурного образования студенчества // Проблемы физического воспитания и спорта студенческой молодежи : Мат-лы московской межвуз. научно-метод. конф.- М., 1995.
4. Зайцева Г.А. Дифференцированный подход к студентам с нарушениями осанки в учебно-тренировочном процессе по физическому воспитанию: Автореф. дисс. ... канд. пед. наук. - М., 1992.
5. Зуев С.Н. и др. Функциональное состояние студентов первого и второго курсов // Организация и методика учебного процесса, физкультурно-оздоровительной и спортивной работы: Тезисы докл. IV Межунивер. науч.-метод. конф.- Краснодар, 1996.
6. Конциц Н.С. Физиологические основы физического воспитания студентов в связи с индивидуальными особенностями организма: Автореф. дисс. ... докт. мед. наук.- Томск, 1990.
7. Сердюк Н.Н., Пальгов В.И. и др. Изучение состояния здоровья школьников Прикарпатья//Тезисы IV Всесоюз. конф. «Физиология развития человека». - М., 2000.
8. Сауткин М.Ф. Медицинские основы для дифференцирования физического воспитания подрастающего поколения. Дисс. Док.мед. наук.-М., 1990.
9. Харисова И.М., Ахмадуллина Х.М. Заболеваемость по обращаемости среди студентов вузов// Мат-лы I научно - практ. конф. - М., 1994.
10. Шабельникова Г.С. Здоровье студента как основополагающий фактор организации процесса физического воспитания Тезисы докл. III научно - практ. Конф.: «Физическая культура и олимпийское движение Урала». - Ижевск, 1995.
11. Цыба И.А. Методика применения средств оздоровительной аэробики в физическом воспитании студентов с использованием современных информационных технологий : Автореф.дисс. ... канд.пед.наук. - М., 2000.
12. Зайцева Г.А., Медведева О.А. Оздоровительная аэробика в высших учебных заведениях. - М., 2007.

ЗМІСТ

Гайдук Н.О., Ярошенко П.В. ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	3
Єрмошина Т.В. ВПЛИВ ТОКСИКАНТІВ ОРГАНІЧНОЇ ПРИРОДИ НА ПЕРЛІВНИЦЕВИХ.....	7
Зайцева И.О., Щурова Н.В. ТЕОРЕТИЧЕСКАЯ И ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ ПОДГОТОВКА В ВОЛЕЙБОЛЕ.....	11
Замороцька В.В. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТІЙНОГО ПОЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ У ВНЗ УКРАЇНИ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ СТОЛІТТЯ).....	13
Зенцева Е.А., Ярошенко П.В. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЕ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ.....	16
Зубкова М., Ярошенко П.В. ПРИМЕНЕНИЕ РАЗЛИЧНЫХ ВИДОВ АЭРОБИКИ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ОЗДОРОВИТЕЛЬНОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ СО СТУДЕНТАМИ.....	20
Какаций А.Ю., Гайдук Н.А. ФИТНЕСС - ПРОГРАММЫ И ТЕХНОЛОГИИ ДЛЯ УЛУЧШЕНИЯ ФИЗИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ ЧЕЛОВЕКА.....	24
Карабут П.Ю. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗАНЯТИЙ ТРИАТЛОНОМ.....	27
Карасьева Ю.М. СУТНІСТЬ ПОНЯТЬ «КОМПЕТЕНЦІЯ» ТА «КОМПЕТЕНТНІСТЬ».....	31
Колесник Т.А., Гайдук Н.А. ФИЗИЧЕСКИЕ УПРАЖНЕНИЯ В РЕЖИМЕ ДНЯ УЧАЩИХСЯ ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ...	34
Косенко А.С. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ГИПЕРНЕТИЧЕСКИХ МНОЖЕСТВ ПРИ РЕШЕНИИ НЕЧЕТКИХ ЗАДАЧ ПО УПРАВЛЕНИЮ ПРОМЫШЛЕННЫМИ ЗАПАСАМИ МЕТОДОМ МОДИФИЦИРОВАННОГО ПРИНЦИПА ОБОБЩЕНИЯ.....	37
Костюкова Е.П. ВОПРОСЫ УСИЛЕНИЯ МОТИВАЦИИ УЧЕНИКОВ СРЕДНЕГО ШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА К ЗАНЯТИЯМ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРОЙ И СПОРТОМ.....	42
Кузіна А.О. ПРОБЛЕМА ДІАЛЕКТІВ У НАВЧАННІ ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ.....	46
Кулкова В. ВЛИЯНИЕ ЗАНЯТИЙ ТУРИЗМОМ НА ВОСПИТАНИЕ ЛИЧНОСТИ.....	50
Куцериб Т.М. ВПЛИВ РИЙНОЇ АКТИВНОСТІ <i>TALPA EUROPAEA</i> L. ТА <i>SUS SCROFA</i> L. НА ПРОЦЕСИ ҐРУНТОУТВОРЕННЯ.....	53
Луганська О.М., Ливацький О.В. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ВІДОМОСТЕЙ ПРО ШВИДКІСНІ ЗДІБНОСТІ ЛЮДИНИ.....	57

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

проф. Харченко С.Я.
проф. Гавріш Н.В.
проф. Ваховський Л.Ц.
проф. Ужченко В.Д.
проф. Галич О.А.
проф. Дяченко В.Д.
проф. Михальський І.С.
проф. Конопля М.І.
проф. Горюшкіна О.М.
проф. Ротерс Т.Т.
проф. Горашук В.П.
проф. Виноградов О.А.
проф. Чернобровкін В.М.
проф. Пінчук Т.С.
проф. Климов А.О.
доц. Прошкін В.В.
доц. Федічева Н.В.
доц. Недаїнова І.В.
доц. Шевчук О.В.
доц. Проказа Т.В.
доц. Проказа О.Т.
доц. Сергіїва В.Є.

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
(протокол № 7 від 27.02.2009)

© Колектив авторів, 2009
© Поліграфресурс, 2009

**ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ
МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

Гайдук Н.О., Ярошенко П.В.

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

Вступ. Стратегія розвитку сучасного українського суспільства потребує підвищення вимог до професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури. Актуальною проблемою в наш час стає якість придбаних знань і навичок, конкурентоспроможність випускника у Європейському освітньому просторі. Держава, її система освіти ставила і ставить перед вчителем певні цілі і завдання, висуває нові вимоги до його особистості. Зміни в суспільстві не могли не вплинути на педагогічну практику. Суспільству потрібен не тільки вчитель, який дає знання, репродукує їх, грамотний виконавець, а ,насамперед, професіонал, здатний до постійного самовдосконалення, орієнтований на творчість і гнучкість мислення; особистість, що володіє високою загальною культурою, вміє спрогнозувати кінцевий результат своєї діяльності, втілити в життя свої ідеї, активна, емоційно врівноважена і вольова особа.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми дає підстави стверджувати, що незважаючи на велику кількість наукових досліджень у галузі педагогіки (В. Бенін, Л. Волович, Л. Соколова, О. Газман, Н. Кузьміна, В. Слассьонін, І. Шуркова та інші) в Україні бракує наукових праць, присвячених формуванню саме професійному іміджу майбутнього вчителя фізичної культури.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Незважаючи на значну увагу педагогів, психологів, філософів, науковців у галузі педагогіки та фізичного виховання до означеної проблеми, все ж окремі її кардинальні питання залишаються поки що нерозв'язаними. В науці не досліджувалися педагогічні аспекти визначення сукупності професійних та особистих якостей, які надають можливість створити позитивний образ вчителя фізичної культури, спрямований на взаємодію з учнями та виховання у них інтересу до предмету фізичної культури. Саме професійний імідж виступає показником культури педагогічної діяльності, яка забезпечує професійну ідентифікацію і саморозвиток особистості майбутнього вчителя фізичної культури.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою нашої роботи виступає визначення педагогічних аспектів формування професійного іміджу майбутніх вчителів фізичної культури у вищих навчальних закладах.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. Глибокі зміни, що відбуваються у суспільній структурі, економічних, соціальних і культурних процесах, модернізація освіти висувають нові вимоги до якості підготовки майбутнього вчителя фізичної культури. Роль професійного іміджу як презентації та затвердження унікальності суб'єкта забезпечує професійну ідентифікацію і саморозвиток особи, визначає становлення культури педагогічної діяльності вчителя фізичної культури, стає однією з актуальних проблем.

Наявність професійного іміджу є необхідною умовою, яка дозволяє вчителю показати себе учням як професіонала, в той же час не нівелюючи його людську індивідуальність, та може бути засобом поліпшення успішності навчального процесу, та якості взаємин, що складаються в системі вчитель – учень та буде передбаченим, адекватним і результативним.

Розгляд професійного іміджу майбутніх вчителів фізичного виховання як чинника ефективної професійної діяльності призводить до необхідності визначення поняття «імідж».

З погляду П. Берда, «імідж» – це наша візитна картка, загальна картка нашої особистості в очах оточуючих, яка складається з багатьох компонентів; що ми говоримо, як ми дивимось, одягасьмо і діємо [1,2]. Імідж відіграє велике значення в ділових і особистісних відносинах, дає можливість бути прийнятим і зрозумілим для інших, він відображає здібності та моральні якості індивіда. З висловлювання І. Кристунової, «імідж» це символ, який інформує про соціальний статус індивіда, його професійний приналежності, характер, темперамент, фінансові можливості, смак і навіть сімейне становище [4,3].

Більшість дослідників вважає, що імідж може носити як приватний характер (індивідуальний або особистісний імідж) так і груповий.

В даному випадку він буде розглядатися як соціальної характеристики, яка застосовується у відношенні організацій, міста або навіть країни.

В психології імідж розглядається як цілеспрямований, образ, що формує будь – яку людини, явища, предмета, який повинен справити емоційно-психологічну дію на будь-кого з метою популяризації, реклами [6].

Деякі дослідники (С. Богданов, Н. Власова, Е. Дюркгейм, В. Завикін) наголошують на взаємозв'язку понять «імідж» і «стереотип». На думку С. Богданова і В. Завикіна під іміджем розуміють «сформований у масовій свідомості, що має характер стереотипу, емоційно розфарбований образ когось або чогось», а під стереотипом – «спрощений, але в той час стійкий психологічний образ, заснований на аналізі особистого досвіду, упередженому ставленні, прагненні швидко розуміти суть і сутність явища» [5]. Разом з тим, ці дослідники підкреслюють і відмінність між цими поняттями. Вони відзначають, що стереотип, який виконує функцію оцінки і психологічної установки, заснований перед усім на емоціях, переживаннях, симпатіях чи антипатіях, він часто формує невірний і необ'єктивний образ. На відміну від нього імідж передбачає спеціальне конструювання образу, тобто, творчу направленість [5].

З точки зору педагогіки, імідж цілеспрямовано сформований, інтегральний образ, обумовлений відповідністю внутрішніх і зовнішніх якостей суб'єкта, призначений забезпечити гармонійний взаємовплив цього суб'єкта з навколишнім світом. Являючи собою систему взаємопов'язаних характеристик спеціаліста, імідж стає засобом вирішення особистих і професійних проблем.

В. Шепель під іміджем вбачає деякий образ який людини, його «Я» представлений світу [10,11]. Як ми бачимо, автори співвідносять поняття «імідж» з поняттям «образ». Нам ближче точка зору тих авторів, які

підкреслюють цілеспрямованість створення образу, що включає в себе як зовнішні, так і внутрішні характеристики особистості і спрямованого на вирішення особистих і професійних задач. Більшість дослідників відмічають, що сучасний імідж складає частину культури ділового спілкування. В ньому зацікавлені представники будь-якої публічної професії. Разом з тим не всі спеціалісти мають уявлення про те, як сформувати свій індивідуальний імідж.

Психологічна взаємодія іміджу обумовлена психічними механізмами людського пізнання. На думку психологів, оточуючі зі складністю сприймають приховану інформацію. Як відмічає В. Шепель, недостатньо мати внутрішню гідність, треба вчити уміти демонструвати їх через спеціальну систему знаків, прийомів, що дають змогу показати себе з вираженого боку. Такою системою знаків виступає віртуальний образ для багатьох людей інформація, отримана від зорового чи звукового образу, є єдиним «банком даних», на основі якого вони будують відношення до оточуючих людей. Людина спочатку сприймає образ, а потім інтелектуально його обробляє. Послідовно, чим точніше створений образ, тим менше сил потрібно для того, щоб знайти спільну мову з оточуючими [10].

Таким чином, імідж програмує певне ставлення до його носія з боку оточуючих, який змінити буде досить важко. Крім того, імідж впливає на формування внутрішнього образу «Я», тобто, на самооцінку і самоповагу індивіду.

С. Русская виділяє три основних компоненти в структурі іміджу людини: візуальний образ (костюм, зачіска, пластика, міміка, голос), внутрішній образ (темперамент, настрій, особисті якості) і менталітет (духовна практика, інтелект) [8].

Інші компоненти в структурі іміджу виділяє В. Бойко:

- 1) аудіовізуальну культуру особистості (мова, манера триматися, одяг, зачіска, відповідні очікування більшості або відповідної групи людей);
- 2) стиль поведінки (професійний, інтелектуальний, моральний, емоційний, комунікативний, естетичний, етичний);
- 3) внутрішню філософію, систему цінностей людини (життєві установки, моральне кредо, систему відносин), що накладає відбиток на зовнішність і манеру поведінки;
- 4) атрибути, що підкреслюють статус і звички особистості (обстановка офісу, автомобіль);
- 5) психологічний «Я-образ» (образ партнера, що привертає увагу, такий: він зовні і всередині спокійний, активний, доброзичливий і т.д.).

Л. Попова в структурі іміджу виділяє як візуальний, тобто зоровий, так і образ мислення, дій, вчинків. На її думку, в структурі іміджу важливу роль відіграє простір життєдіяльності і образ життя, впливаючий на імідж в цілому. Імідж образу життя – це те, як оточуючі сприймають поведінку і характер особистості, її моральне переконання і принципи.

М. Удальцова включає в структуру іміджу звичайні і спеціально створені якості особистості: професіоналізм, компетентність, надійність, гуманітарну осядченість, компетентність у галузі психотехнологій. Цікавою є точка зору

В. Шепеля, який виділяє три групи якостей, які визначають індивідуальний імідж:

1. Природні якості: комунікабельність, імпатичність, рефлексивність, красномовність. Ці якості В. Шепель називає загальним поняттям «уміння подобатися людям».

2. Характеристика особистості як наслідок її освіти і виховання. Це моральні цінності, психічне здоров'я, володіння набором людських технологій, таких як міжособистісне спілкування, попередження і вирішення конфліктів.

3. Характеристики особистості, які визначаються її життєвим і професійним досвідом.

Висновок. На сучасному етапі для майбутнього вчителя фізичної культури це актуальна проблема. Престиж вчительської професії невеликий, у тому числі і в багаченні школярів. Завданням стає представлення себе як серйозного професіонала і цікавою своєю унікальністю людини, несхожою на інших вчителів. З'являється можливість продемонструвати не тільки свою професійну роль, але й цінність, навіть незамінність саме як виконавця цієї ролі [12].

Ефективність створення професійного іміджу студентів педагогічних навчальних закладів залежить від умінь та здатності застосовувати стратегії, пов'язані з інноваційними педагогічними технологіями та може бути забезпечена створенням необхідного середовища у вищому навчальному закладі, яке сприяє формуванню у студентів мотивації та інтересу до підвищення свого професійного рівня, розкриття сутності та змісту формування іміджу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахмерова Н.М. Личностно - деятельностный подход к контекстному обучению социального педагога/Н.М. Ахмерова //Педагогика. – 2003.
2. Берд П. Продай себя! Эффективная тактика улучшения вашего имиджа/ Пер. с англ.Т.А.Сиваковой/ П. Берд. - М., 1997.
3. Виллонас В.К. Психологические механизмы мотивации человека / В.К. Виллонас. – М., 1986.
4. Криксунова И. Создай свой имидж / И. Криксунова. – М., 1997.
5. Психологические основы « Паблик рилейшнз». 2-е изд. / Е.Н.Богданов, В.Г. Зазылкин. – СПб., 2003.
6. Психология. Словарь / Под общ. ред. А.В.Петровского, М.Г. Ярошевского. – 2-е изд., испр. и доп. – М., 1990.
7. Попова Л.И. Имидж современного педагога / Л.И. Попова // Народное образование. – 2003.
8. Руссакая Е.Н. Имидж современного педагога / Е.Н. Руссакая // Мир образования. – 1995.
9. Тарасенко П.А. Формирование индивидуального имиджа будущего учителя: Дисс. канд. пед. наук / П.А. Тарасенко. – Оренбург, 2002.
10. Шепель В.М. Имидж / В.М.Шепель // Воспитание школьников – 1997.
11. Борисенко С.Б. Методы формирования и диагностики эмпатии учителей: Автореф. дис. ...канд. пед. наук / С.Б.Борисенко. – Л., 1988.
12. Маскалянова С.А. Формирование профессионального имиджа будущего социального педагога: Дис. ...канд. пед. наук / С.А. Маскалянова. – М., 2005.

ВІПЛИВ ТОКСИКАНТІВ ОРГАНІЧНОЇ ПРИРОДИ НА ПЕРЛІВНИЦЕВИХ

Срмошина Т.В.

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Постановка проблеми. В Україні особливо гостро стоїть питання безконтрольного скидання у водойми неочищених стічних вод хімічних виробництв, побутових та сільськогосподарських стоків, які містять у надмірних кількостях синтетичні миючі засоби, гідрохінон і фенол. Феноли є однією з найпоширеніших забруднюючих речовин, які надходять у природні водойми зі стічними водами нафтопереробних, лісохімічних, коксохімічних, лакофарбових, фармацевтичних підприємств. Наявність синтетичних поверхнево-активних речовин в стічних водах промисловості пов'язана з використанням їх в таких процесах виробництва як флотаційне збагачення руд, розділення продуктів хімічних технологій, отримання полімерів, покращення умов бурових робіт нафтових та газових свердловин, боротьба з корозією обладнання. В сільському господарстві синтетичні ПАВ використовуються для поліпшення структури ґрунтів сільськогосподарських угідь.

Забруднене водне середовище стало звичайним для гідробіонтів місцем перебування, проте токсичні речовини здатні акумулюватись в їх тілах і за певних концентрацій викликати гостре, підгостре або хронічне отруєння. Аналіз різних відгуків екосистем на вплив чинників антропогенного походження показав, що зміни біоти починаються на молекулярному рівні, зачіпають організмений та переходять на популяційний рівень. Перлівниціви були обрані нами як тест-об'єкти тому, що вони є найпоширенішим і найчисельнішим компонентом прісноводних біогеоценозів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Феноли є звичайними природними компонентами забруднення водного середовища. Вони утворюються під час процесів метаболізму водних організмів, біохімічного окислення та трансформації органічних речовин, які відбуваються як у водній товщі, так і у донних відкладах. Один з фенолів – гідрохінон належить до отрут комбінованої дії: в невеликих дозах для нього характерна нервово-паралітична дія. Він утворюється під час багаторазових перетворень одноатомних фенолів і перевищує їх шкідливу дію. Вважають, що порогова концентрація цієї речовини для водних організмів становить 1,5–5,6 мг/дм³.

Синтетичні поверхнево-активні речовини відносяться до групи речовин, які зменшують поверхневий натяг води. СПАР входять до складу синтетичних миючих засобів. Останні містять поліфосфати натрію, в яких розчинені детергенти, та низку додаткових інгредієнтів, які є токсичними для водних організмів – ароматизуючі речовини, відбілюючі реагенти (персульфати, перерорати), кальциновану соду, карбоксилцелюлозу, силікати натрію.

Межі коливань середніх значень вмісту фенолів в річках Житомирської області становлять 0,005–0,04 мг/дм³, СПАР – 0,04–0,13 мг/дм³. Зафіксовано тенденцію до повільного зростання концентрації СПАР в створах річок нижче міст, зокрема у р. Тетерів. Винятком став випадок, коли кількість СПАР в р. Тетерів сягнула величини 0,4 мг/дм³ (18.03.93 р.) [3].